

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І
ТОРГІВЛІ ІМЕНІ МИХАЙЛА ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

**ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ, АУДИТУ, АНАЛІЗУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В
УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ**

МАТЕРІАЛИ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

25 лютого 2019 р.

КРИВИЙ РІГ – 2019

Організатори конференції та редакційна колегія:

Кожухова Т.В. – зав. каф., д.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту;

Шевченко Л.Я. - к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту;

Штик Ю.В.- к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту;

Шендригоренко М.Т.- к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту;

Роева О.С.- асистент кафедри обліку та аудиту.

Адреса ред. колегії: 50005, Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, вул.Трамвайна 16, кафедра обліку та аудиту Донецького національного університету економіки і торгівлі імені М. Туган-Барановського, кім.512-3, e-mail:evdokimova@donnuet.edu.ua

Проблеми обліку, аудиту, аналізу та оподаткування в умовах глобалізації економіки: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (25 лютого 2019 року) – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2019. – 674 с .

У збірнику містяться матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми обліку, аудиту, аналізу та оподаткування в умовах глобалізації економіки» (25 лютого 2019 року). У збірнику тез всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції розглядається стан та перспективи розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування в умовах поглиблення євро інтеграційних процесів. Значна увага приділена реформуванню фінансово-економічної системи в умовах європейської інтеграції; сучасному стану та напрямкам удосконалення обліку і звітності суб'єктів господарювання; аналізу і контролю у системі управління підприємством; розвитку системи оподаткування в умовах євро інтеграції; інформаційним технологіям в обліку, аналізі та аудиті.

Матеріали призначені для науковців, аспірантів, викладачів, студентів економічних спеціальностей, фахівців-практиків.

За додержання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імена та назви несе відповідальність автор матеріалів. Матеріали друкуються мовою оригіналу та подаються в авторській редакції.

УДК 657+336.221+33

Кирильсва Л.О.

к.е.н, доцент, доцент

кафедри бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування

ХДУХТ

Шеховцова Д.Д.

к.е.н, ст. викладач

кафедри бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування

ХДУХТ

АКТУАЛІЗАЦІЯ ГУДВІЛУ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РИНКУ

Глобальне економічне середовище, в якому здійснюють господарську діяльність вітчизняні підприємства, формує ключові чинники успіху, які, насамперед, стосуються вже не матеріальних та фінансових активів, а вимагають створення та імплементації інтелектуальних ресурсів. Сформований інтелектуальний капітал у вигляді репутації, як нематеріальний актив, забезпечує сталий розвиток бізнес суб'єктів на інноваційно-інвестиційних засадах, оскільки буде додаткові конкурентні переваги через врахування пріоритетних цілей контактних груп. Так, сукупність елементів, які створюють репутацію підприємства (ділова та особиста репутація керівника й топ-менеджерів, якість продукції, інноваційні форми виробництва, фінансові показники, сформована мережа клієнтів і постачальників, професіоналізм і стабільність персоналу, додержання норм соціальної відповідальності фірми), ідентифікують в економічних науках специфічний нематеріальний актив – гудвіл.

В умовах розвитку транснаціональних корпорацій, євроінтеграції та власне світової глобалізації будівництва інституту гудвілу набуває особливої актуалізації. Про це також свідчать дані фінансових звітів міжнародних компаній, світових лідерів. Так, згідно з консолідованим звітом Johnson & Johnson стаття балансу «Гудвіл» у 2017 р. порівняно з 2016 р. зросла на 9101 млн дол., а в цілому за рік гудвіл склав майже 32 млрд дол. США. Adobe Systems Incorporated, звітуючись за 2017 р., демонструє збільшення гудвілу більше, ніж на 415,0 млн дол. США. За даними звітності компанії Salesforce її гудвіл за 2017 р. збільшився на понад 50 млн дол США. Офіційна звітність Microsoft свідчить про накопичену суму гудвілу за 2017 р. у 35 млн дол США. Корпорація IBM звітує про 36 млн дол США гудвілу станом на початок 2018 року.

Вважається, що гудвіл як економічна категорія з'явилась у VI ст. та використовувався переважно у юридичній практиці під час розглядання судових таспадкових справ. До початку XX ст. інститут гудвілу набув розвитку також в економічному середовищі, він значно розширив склад елементів та наразі поняття «гудвіл» розповсюджено на всі форми бізнесу, що орієнтовані на отримання прибутку. Таким чином склалися три основні підходи до трактування категорії «гудвіл»: юридичний, економічний, бухгалтерський.

Так, відповідно до юридичного підходу гудвіл розглядається у світлі

певних прав на об'єкти нематеріальної природи, які можуть бути віддільні або невіддільні від окремої фізичної або юридичної особи. Об'єктивною складовою гудвілу як правової категорії є немайнове благо, під яким розуміють результати інтелектуальної, творчої діяльності, особисті немайнові блага, а суб'єктивною складовою - інформація, яка формує ділову репутацію, тобто інформація, що надається безпосередньо юридичної особою, та результати оцінки ділової репутації іншими суб'єктами права. Юридичний підхід до розуміння гудвілу дає можливість створити передумови для відображення його в якості активу підприємства, оскільки дозволяє співвіднести розуміння гудвілу в юридичному аспекті з критеріями визнання активів в бухгалтерському обліку [1, с. 323].

З точки зору економічного підходу гудвіл є сукупністю пов'язаних елементів, до яких входять корпоративний імідж, бренд, торговельна марка, лідерські якості керівників управлінської ланки, якість продукції, інноваційні форми виробництва, фінансові показники, сформована мережа клієнтів і постачальників, стабільність персоналу, додержання норм соціальної відповідальності фірми. Взаємодія перерахованих елементів створює синергетичний ефект у вигляді нематеріального активу, гудвілу, який створюється впродовж функціонування та розвитку бізнес - суб'єкта.

Економісти виділяють два підходи до розуміння природи гудвілу, перший розглядає гудвіл з точки зору біхевіористського підходу, тобто поведінкою покупців, яка залежить від стимулу та реакції. За таким підходом в економічній теорії складено чотири види гудвілу – котячий, собачий, щурячий, кролячий. Так, котячий гудвіл відповідає типу поведінки, яка визначається прихильністю покупців власне до підприємства, а не до керівників чи топ-менеджерів (супермаркети, готелі, ресторани). Собачий гудвіл навпаки характеризується орієнтованістю клієнтів на власника особистого гудвілу (власником особистого гудвілу можуть бути адвокати, лікарі, відомі ресторатори, шеф-кухарі). Кролячий гудвіл відзначається лише зручністю місця підприємства для сформованих клієнтів, через це його цінність незначна. Щурячий гудвіл означає відсутність прихильності клієнта до підприємства чи до особистості, він формується випадково, а тому не має цінності.

Бухгалтерський підхід до характеристики гудвілу визначено у нормативно-законодавчих документах. Міжнародний стандарт фінансової звітності 3 «Об'єднання підприємств» визначає «гудвіл» як актив, який втілює у собі майбутні економічні вигоди, що виникають від інших активів, придбаних в об'єднанні бізнесу, які неможливо індивідуально ідентифікувати та окремо визнати [2]. Тобто, гудвіл не може від'єднуватися чи відокремлюватися від суб'єкта господарювання і бути проданим, переданим, ліцензованим, орендованим чи обміненим, окремо чи разом з відповідним контрактом, ідентифікованим активом чи зобов'язанням, незалежно від того, чи має суб'єкт господарювання намір зробити це.

Відповідно до П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств» гудвіл – це перевищення вартості придбання над часткою покупця у справедливій вартості

придбаних ідентифікованих активів, зобов'язань і непередбачених зобов'язань на дату придбання [3].

Податковий Кодекс України ототожнює гудвіл із вартістю ділової репутації та трактує цю категорію як нематеріальний актив, вартість якого визначається як різниця між ринковою ціною та балансовою вартістю активів підприємства як цілісного майнового комплексу, що виникає в результаті використання кращих управлінських якостей, домінуючої позиції на ринку товарів, послуг, нових технологій тощо [4].

Так, огляд нормативно-законодавчих документів свідчить про практику відображення гудвілу лише при здійсненні операцій з придбання або приватизації (корпоратизації). Тобто у бухгалтерському обліку немає поняття внутрішній гудвіл, який визнає економічний підхід, а тому витрати, пов'язані із його формуванням, накопичуються впродовж часу, але не відображаються ні в обліку, ні у фінансовій звітності. Вважаємо це дискусійним питанням, потребуючим дослідження, оскільки управлінські рішення щодо тактичного і стратегічного розвитку підприємства повинні базуватись на підґрунті повної та релевантної інформації, а внутрішньо створений гудвіл уособлює в собі значну та прогресивну кількість нематеріальних активів.

Таким чином, незважаючи на проблемний характер інституту гудвіл, доведено, що інтеграція його складових формує сталий синергетичний ефект, який дозволяє підприємству збільшити свою ринкову вартість. Внутрішній гудвіл опосередковано, але ефективно впливає на показники фінансової звітності, а отже збільшує інвестиційну привабливість бізнес-суб'єкта, яка, у час глобалізації ринків капіталу та загострення конкуренції, становить предмет дослідження системи управління щодо прийняття рішень.

Література:

1. Свида К. Е. Облік і аналіз гудвілу підприємств / К. Е. Свида, М. В. Реслер // Наука майбутнього : збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених / гол.ред. В.В. Гоблик, І.І. Алмашій. - Мукачево : МДУ, 2018. - №Вип.1(1). - С.321-325.
2. Міжнародний стандарт фінансової звітності 3 «Об'єднання підприємств»[Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_006.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств» : затверджене Наказом Міністерства фінансів України 7 липня 1999 р. № 163 : текст зі змін. станом на 9 серпня 2013 р. 31 Вісник Запорізького національного університету № 4 (28), 2015 [Електронний ресурс] / Сайт Верховної Ради України. — Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>.
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755– VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755–17>.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Боршуляк І.М., Свирида О.В. ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	3
Бояринцева А.С., Тарашенко Н.А. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	6
Варламов А.А., Рубаник А.Н. ПУТИ СНИЖЕНИЯ МАТЕРИАЛЬНЫХ ЗАТРАТ НА ПРОИЗВОДСТВО ПРОДУКЦИИ ЖИВОТНОВОДСТВА В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ	9
Вергейчикова С.В. ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ	13
Воронович Т.С. Бучик Т. А. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА ВЫРУЧКИ ОТ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОДУКЦИИ, ТОВАРОВ, РАБОТ, УСЛУГ	15
Гик В.В. Приступляк І.П. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗВІТНОСТІ МАТЕРІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНИХ ОСІБ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ	18
Гомєлева К.А. ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	20
Гринько І.С., Харакоз Л. В. ВДОСКОНАЛЕННЯ ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО УПРАВЛІННЯ ТОВАРНИМИ ЗАПАСАМИ У ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГІВЛІ	25
Грищенко А.В., Бучик Т.А. ОСОБЕННОСТИ УЧЕТА КРАТКОСРОЧНЫХ АКТИВОВ В МСФО И РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ	29
Гусарова Т.В. ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ВНУТРЕННЕЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ ФИЛИАЛА ОРГАНИЗАЦИИ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА	33
Кирильєва Л.О., Шеховцова Д.Д. АКТУАЛІЗАЦІЯ ГУДВІЛУ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РИНКУ	38
Козубова Н. В., Макухіна В. Г. ДИСКРЕПТИВНИЙ АНАЛІЗ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	41
Коптєва О.В. ПОРЯДОК ВІДОБРАЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РАХУНКАХ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	46
Кубанов Р. А. СУТНІСТЬ ТА ЕТАПИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФІНАНСИСТІВ В УМОВАХ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	50
Кубанова Т.В. ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ОДНА З УМОВ ЕФЕКТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ В ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ	53
Куруленко Т. А. НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ ОРГАНИЗАЦИЯМИ, ОСУЩЕСТВЛЯЮЩИМИ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	56
Малуха А. С. ,Галкина М. Н. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УЧЁТА РАСЧЁТОВ ПО ОПЛАТЕ ТРУДА	59
Мамиченко С. А. ІНТЕГРАЦІЯ ОСВІТИ І БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОГО НАПРЯМКУ НАВЧАННЯ	62
Момот І. О. ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО	65
Момот І. О. УПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В БУХГАЛТЕРСЬКУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ	67
Мусятовська Л.Й., Дашенко Є. А. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	69
Наумова Т.А. ОРГАНІЗАЦІЙНО – МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ПОСЛУГ З НАДАННЯ КАЛЬЯНУ	72
Немогай Н. В., Напреев И. С. АСПЕКТЫ МАРКЕТИНГОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ В УЧЕТЕ ЛОГИСТИКИ	76